

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 72.

V Ljubljani, v sredo 28. marca 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričnemo drugo četrtletje 16. letnika in nadejemo se, da nam tudi v prihodnje ostanejo zvesti naši prijatelji in se nam pridružijo še novi podporniki v duševnem in gmotnem oziru, da nam bode mogoče vedno uspešneje izvrševati nalogo po načelih, v katerih je pravi blagor vernega naroda slovenskega.

„SLOVENEK“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobiva šele z dnem naročbe.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“.

Država in njene meje.

Pod tem naslovom je predaval v soboto ogerski državni poslanec dr. Nemenyi v narodnogospodarskem odseku ogerske akademije znanosti in razlagal, koliko je število onih, ki so v Ogerski odvisni od države. Država kot krušna mati je stvar kneza Bismarcka. In Ogerska je ona država, ki tudi v tem oziru posnema kneza Bismarcka. Naslednje podatke posnamemo iz govora imenovanega poslanca.

Od države so odvisne vse one osebe, ki v nji vidijo svojo pravo krušno mater. To so v prvi vrsti državni in občinski uradniki, delavci v državnih tovarnah in služabniki pri državnih uradih. Vseh

uradnikov je v ogerski državi nad 56.000. K tem je treba prišteti 61.000 služabnikov in delavcev v državnih tovarnah. Všteti niso učitelji in profesorji, kojih je 23.000, ker večinoma dobivajo plače od verskih zadrug in občin. S tem pa govornik ni naštel vseh oseb, ker v tabačnih tovarnah je okoli 15.000 delavcev, ki niso prišteti onemu številu. Dalje je v državnem proračunu izkazanih 5 1/2 milijona goldinarjev za upokojene uradnike. Trije odstotki vsega prebivalstva živé le ob državnih sredstvih. Prišteti je treba še 100.000 mož, ki služijo v armadi, torej je 5 1/2 odstotka vsega prebivalstva v državni službi.

Glasneje kakor številke govore druge prikazni v javnem življenju onkraj Litave, ki jasno pričajo, kako globoke korenine je že pognal birokratski in socialistični duh. Tako zahteva tudi nižja duhovščina zagotovilo svojega obstanka. Tem nasproti so bogati tovarnarji, ki zahtevajo od države garancijo minimalnega dohodka.

Kolikor večji je državni dolg, toliko več je kapitalistov, ki so odvisni od države. In kako dolga je pot od takega kapitalista, ki državi posojuje denar do kmeta, ki hoče biti delničar kreditne zadruge? Dokazano pa je, da se kreditni zavodi vzdržé, ako jih podpira država. Industrija je še v povojih, in že zahtevajo tovarniške nadzornike. Danes ali jutri bo država vzela v roke zdravstveni posel in tako razširila svoje nadzorstvo. Tudi vse iznajdbe prehajajo v državno področje. Tako n. pr. bo telefon s časom državni monopol.

Pomenljivo pa je pri tem, da ravno srednji stan vedno bolj zagaža v ta tok. Nekdaj je bil trgovec vzor osebne neodvisnosti. Danes pa sta ravno trgovci in tovarnar najbolj zapletena v državne niti. S carinskimi tarifi, železničnimi podporami itd. ustvarja ali pa uničuje država vso industrijo. V javnem življenju gineva prosta razsodba, ker je delavec prisiljen, pokoriti se sedanjim razmeram. Nekdaj je vsakdo iskal zavetja pred roparji v ozidji utrjenih mest, sedaj v časi narodno-gospodarske nevarnosti išče vsakdo zavetja pod okriljem države. Kakor so se nekdanj mesta razširjala vsled rastočega

števila pribežnikov, tako sedaj država razširja svoje varstvo nad onimi, ki iščejo pomoči.

Ta red pa v svoji pretirani obliki se ne bo mogel trajno vzdržati. Prestati bo moral preskušnjo na evropskem bojišču, in z vojaško državo obstala bo tudi birokratska in socialistična. Obstala bo, a ne prenehala, ker je država brez sredstev nemogoča. Zato pa naj bi ogerski državljani ne zadremali v železnem naročju svoje krušne matere, temveč spoznali svoj sedanj položaj in se varovali daljnih zmot.

Boulanger in Schönerer.

Minoli teden ste dve zbornici presojali hrupne demonstracije dveh mož ter ju tudi obsodile po zasluženju. Ta dva moža sta bivši francoski vojni minister general Boulanger in oblastni zastopnik zwettlskih kmetskih občin vitez Schönerer. Na prvi pogled zdelo se bo marsikomu čudno, da prispejemo ta dva moža, vendar sta si nekoliko sorodna.

Boulanger je mož uljuden in olikan, kar niti najboljši prijatelji ne morejo povedati o surovem in nebrzdanem graščaku rosenauskem. Boulanger je vrl vojak, ki se za svoje ideje ne bojuje le z gromovitimi besedami, marveč bil bi pripravljen tudi na bojnem polju mej gromom topov in v senci bajonetov zastaviti svoje življenje, nasproti pa ima vitez Schönerer mnogo poguma le za pruskim vrčem, akoravno se daje slikati kot vitez z železnim oklepom, ki zabada sulico v srce zmaju korupcije. Boulanger je kot vojni minister pokazal državniško sposobnost, česar pa Schönererju gotovo nikdo ne prisojja.

A nekaj je vendar, po čemur sta si podobna in sorodna elegantni, hrabri, omikani francoski general in pa nepopisno oholi „germanski“ petelin. In kar ta dva moža osrčuje za njihove ideje, je brezmejna nečimernost.

Mali francoski general z označilno francosko brado in koketnim klobukom vidi pred sabo mamljiv in zapeljiv vzgled. Mali Korzičan, ki je z orožjem

LISTEK.

Masava.

(Opis kraja, ljudstva in šeg njegovih.)

(Dalje.)

II. Omika Masavcev in njihove lepe čednosti.

Posebni kreposti Masavci nimajo. Lakomni so silno, zviti pri kupčiji, natančni v računih — zraven pa zapravljiveci.

Za čast (po našem) nič ne skrbé. Če koga prekani in ogoljufa, zdi se mu dobro, in če ga pri tatvini zalotijo, iz tega si ne stori veliko.

V občevanji pa so krotki, nežni, izbrani v izrazih kot ženske, hitro se prislonijo tujcem, od katerih živé.

Kristijanom dajo mir, nekaj iz dobičkarije, nekaj iz stare navade.

Sosedje na suhem so bolj možati, pa tudi bolj nestrpljivi.

Hiše si zidajo iz ilovice in jih pobelijo z apnom. Tudi lesene so med njimi in bičjem pokrite.

Bazar-prodajalnice so zdaj vse od kamna zidane. Pred 20. leti ni bilo še čez 10 kamnitih hiš, ali pogosti požari so jih zdatno pomnožili.

Kamenje lomijo na bližnjih ribiških otokih. Apno žgó iz koral, ali pa rabijo mesto apna mavec, ki se dobi blizu Masave.

Prostor na otoku je drag in kolikor bliže je luki, toliko draži je. 1 Dra = 55 cm. dolg vatel stane na obali 10 tolarjev Marije Terezije, v sredi mesta 2—5 tolarjev. Na suhem pa se tudi dobi zastonj lep prostor za stavbo hiš in skladišč.

Polje na suhem med vasmi Hotunelu in M'berenu in eno miljo proč od morja je rodovitno in ceno. 1 akr = 4840 □m. se dobi za 2 tolarja.

Najemščina od skladišča na bazarju je pol tolarja mesečno, zidane hiše s štirimi sobami 40—60 tolarjev na leto. Dve tretjini prostora na otoku hiše pokrivajo, drugi prostor je pokopališče mohamedansko „Kas Mudir“, in nekaj vodnjakov, stara trdnjavnica, zdaj ječa, in hiša katoliškega misijona. Kristijani so pokopani na otoku „Tavalé“, 400 m. od Masave.

III. Kaj Masavci jedó in pijó?

Redí jih „Durre“-turšica, riž, dateljni, ribe, mleko, mesó z maslom zabeljeno. RIBE, mleko, mesó doma pridelajo, maslo Beđujinci iz Afrike prinašajo, riž pride iz Indije, dateljni iz Arabije, „Duru“ iz Abesinije ali iz Jemena (Arabija). Hrana je preprosta, pa zdrava. V jedi se malo ločijo bogati od revnih. Vodo nosijo iz Arkika na obali, smrdí pač in je žaltova, menda po mehovih. Vodnjaki so na otoku, voda ni dobra.

Studeneec izvira tam blizu v vasi M'kulu, pa je vroč, in kedar se ohladi, pa se usmradi hitro.

Črno kavo vedno pijó kakor Turki sploh, pa brez sladkorja; tudi ruma in močnih pijač se ne branijo.

Kadijo malo; žvečijo tabak skoraj vsi, in sicer drobni noslajški tabak pomešajo s pepelom drevesa „Hotam“ in to kašo po ustih valjajo. — Abesinci ga ne žvečijo.

IV. Obleka in hišna oprava po Masavi.

Možje nosijo bele srajce do kolen, na srajci svilen telovnik. Čez pas ovijajo pisano platno in

vznemirjal dolga leta vso Evropo in si z mečem priboril slavni francoski prestol, pričel je tudi kot navaden vojak svojo političsko slavo. In kar je bilo Napoleonu mogoče, zakaj bi ne bilo mogoče Boulangerju v manjši meri, ker Francoz je ostal nagel in vročekrven, kakor je bil za časa Napoleona. Boulanger čuti, da velik del naroda obrača nanj oči, ker hoče končati državni škodljivo delovanje sedanjih francoskih odločujočih množ, in zato si domišlja, da bo mogel ob ugodnem trenutku pritisniti si na glavo kraljevo znamenje po vzgledu korziškega vojskovodje.

Kako malenkostna in slaba je slika viteškega Schönerera, posneta po podobi francoskega revanche-generala. Imel je vse sposobnosti dobrega poljedelca, a zasledil je v sebi lastnosti državnika, in moške v Zwetllu izročili so mu svoje zaupanje. In ko je prestopil prvič prag državne zbornice, vzbudil se mu je v prsih zli duh nečimernosti. Osnoval je nemško-narodno stranko ter se s pestjo ponašal v zbornici, da je vodja množ, ki goje prave avstrijske ideje.

Na njegovi strani pa sedijo možje boljsega takta, večje izobraženosti, ki so sposobnejši prevzeti njegovo ulogo. To je žalilo njegovo samoljubje; čutil je, da se mu stresa prestol, koji je bil zasel kot strankarski vodja. Žaljena je bila njegova nečimernost, in hotel je zabraniti svoj propad. Novo točko je prevzel v svoj program, izdal je nov bojniklie, ki more mamiti marsikojega Avstrijca, postal je vodja antisemitov.

Vitez Schönerer se ne more ponašati s posebno nadarjenostjo ali vednostjo, in vendar si je priboril neko posebno stališče v javnem življenju. Kamor je prišel kot govornik in agitator, povsod so mu možje in gospé stiskali roke ter ga slavili kot „srčnega nemškega moža“. In to je šegotalo njegovo nečimernost.

Ko se je Schönerer nedavno pokazal zopet v nebrzdani svoji surovosti kot navaden razgrajalec in je imel državni zbor razsoditi, ali naj se poslanec Schönerer izroči sodišču, stale so goste množice radovednežev pri vhodih parlamentne palače. Galerije so bile polne občinstva, in tudi zvedave ženske niso zamudile prilike, da vidijo izreden prizor, kako se bo zagovarjal voditelj protižidovskega gibanja. In če vprašamo njega ali njegove ožje prijatelje, kaj namerja s svojim javnim delovanjem, ne bomo dobili pravega odgovora. Namen njegov je le ta, da streže svoji častiželjnosti. Brez pravega namena je plaval na površji javnega življenja, dokler ga ni prvo zastopstvo javnega avstrijskega mnenja, državni zbor, vrglo v temno globočino pozabljenosti.

Protižidovsko gibanje je naraslo do velike pomenljivosti in ima veliko naravno silo, ker židovstvo je razširilo svojo diktaturo na vse javno življenje, a potrebuje boljsega voditelja, nego je vitez Schönerer. V Franciji, ki hitro in lahko živi, mogoča je prekucija v državnem življenju; v Avstriji pa, kjer narodi ljubijo svojo vladarsko hišo, smešni so napori la Schönerer, in možje, ki take ideje zastopajo, morajo se prej ali slej vleči na mrtvaški oder političnega življenja.

enako platno čez rame obešajo. Na glavi imajo vezeno kapico, Takkié imenovana, in okoli čela imajo muselinast turban ovit. Bogatini čez vse to še kaftan-suknjjo ogrnejo.

Ženske nosijo prav tanke, dolge srajce, imajo pas krog ledja in čez to bombažasto ogrinjalo do tal. Oblačijo se izborno, in svila ima veliko veljavo. Ako hoče mati hčerko lepo obleči, ni zadosti 20 tolarjev. Obuvajo elegantne usnjate ali lesene sandale domačega dela.

Ženske ljubijo lišp. Zlate obročke nosijo v nosi, v ušesih in na prstih in zlate kronice s srebrnimi verižicami na glavi. Te verižice viseče raz krone Masavke s črnimi lasmi skupaj v kite popletó. Za pestjo imajo široke srebrne obročke in tudi na členkih na nogah. Za vratom nosijo venec benečanskih cekinov.

Če je še tako revna Masavka, ima vsaj za 100 tolarjev tacega lišpa, bolj bogate po 300—600 tolarjev vrednosti naenkrat seboj nosijo; tudi ponoči ne odložijo rade te ropotije. Le kadar je žena v žalosti, ali nevesta nezvesta, vse jej poberó.

Zlatarji in srebrarji v Masavi imajo dovolj

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. marca.

Notranje dežele.

Najvišji sodni dvor je sestavil vsled pravosodno-ministerskega poziva komisijo, ki se bo pod Schmerlingovim predsedstvom posvetovala, kako bi se mogla pri tej sodnijski stopnji najboljše izvrševati jezikovna ravnopravnost. Člani te komisije so dvorni svétniki raznih narodnosti.

Velikonočne praznike nameravali so neznanisklicatelji prirediti v St. Pöltenu ljudski shod. Na dnevnem redu je bil razgovor o *Liechtensteino-ven šolskem načrtu* z ozirom na obrtnike, kmetovalce in delavce. Okrajno glavarstvo pa je prepovedalo ta shod.

Strategijske železnice se bodo letos nujno gradile, in sicer se bodo napravila v smislu dotičnih lanskih sklepov druga natirja pri ogerski severnozpadni, ogersko-gališki, kašavsko-boguminski in ogerski državni železnici, pri slednji pa le na progi Miskolcz-Szerencz.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je dobil zadnje dni jako pomenljivo pismo od ruskega carja Aleksandra III.; v njem izraža slednji isto tako, kakor v svoji brzójavni čestitki k petdesetletnici, srčno željo, da bi navstale mirovne in normalne razmere med katoliško cerkvijo na Poljskem in rusko vlado. Vatikanski krogi za trdno upajo, da se bo v kratkem obistinila uradna diplomatska zveza med sv. Stolom in Petrogradom.

V *srbskem* vojnem ministerstvu se bo v kratkem sešla posebna komisija, ki se bo posvetovala, kako bi se dale predružačiti Mauser-Krnkove puške v malokalibrske. — Novo skupščino otvoril bo kralj, kakor že znano, zopet s prestolnim govorom, to pa zaradi tega, ker hoče javno naznaniti, da se ne strinja z Ristićevim vladnim vspešdom. — Komaj so radikalci pri zadnjih volitvah v skupščino pridobili večino, takoj so se obrnili od svojih naprednjaških zaveznikov, kakor so to nekdanj storili z liberalci. Naprednjaci so jim to zamerili ter se združili z liberalci pri občinskih volitvah, ki so se vršile minoli ponedeljek. Radikalci vsled tega niso v Belgradu zmagali niti z enim kandidatom.

Bolgarska vlada ne bo odgovorila na turško noto. Glede notranjih razmer v enomer naglašja, da sta red in mir utrjena, toda priznava pa sama, da jej dela velike preglavice finančni položaj. Kakor se poroča, odpotovala je princesinja Klementina najprvo v Bruselj, da naprosi svojega brata, kneza Aumalskega, naj posreduje pri bolgarskem posojilu. No, ako se Koburžan opira edino še na to posojilo, potem bo pač kmalu konec njegovi slavi. Gospodje Stojlov, Stambulov e tutti quanti se pripravljajo, da bodo o pravem časi zapustili potaplajočo se ladijo. Iz zanesljivega vira se namreč zatrjuje, da je Stojlov povpraševal velikega vezirja, kacega mnenja je Turčija gledé — novega prestolnega kandidata. Toda poizvedel ni ničesa; veliki vezir mu je odgovoril, da ni stvar Turčije imenovati bolgarske kneze. — Popov in Bonev sta še vedno v zaporu ter se še vedno vrši preiskava. Kolika je njujina krivda, še do danes ni znano.

Ruski car je poklonil nemškemu državnemu tajniku grofu Herbertu Bismarcku Aleksander-Nevski red.

Po izpovedbi zdravnikov je zdravje *nemškega* cesarja stalno povoljno in dobro. Vzlic temu pa navdaja najnovejši ukaz o namestništvu cesarjeviča Viljema nemške državljan z žalostnimi slutnjami. Kakor je govorica, muči cesarja pogostoma medlevica. V kratkem bo bajé izročil svojemu sinu vsa vladna opravila ter vplival od tedaj na osodo Nemčije le še s svojimi svéti pri raznih vladnih činih.

dela. Tudi močne dišave cenijo Masavke, da nevarjenemu človeku sapo jemlje, ko stopi v sobo take masavske gospé.

Čisto nenavadne so postelje masavskih meščanov. Na štirih nogah stojijo stranice in končnice, vse ozko in nizko. Mesto dna so navskriž prepeti usnjati jermeni; na to položi tenko pregrinjalo in se zavali v to mrežo.

Revni imajo posteljo iz tamariskovega lesa, bogati si jih iz Indije naročujejo in stanejo 5—20 tolarjev.

Tudi stoli in pogrinjala so po sobah; razne posode za tekočine so večidel lesene.

Lene so Masavke, kakor navadno orientalk. Bogatini imajo sužnje.

V. Obrti in opravi Masavcev.

Masavci so mešetarji, prekupeci in posredovalci prehodnje kupčije. Pomagajo kupovati in prodajati Evropejcem, Abesincem in Banjancem. Dobivajo tudi naročila s kontinenta.

Kupcev v pravem (aššem) pomenu je malo; industrije ne poznajo. Nekoliko mizarjev in bro-

V *francoskem* senatu je naglašal Leon Say dné 26. t. m. pri proračunski debati, da je glavni vzrok neugodnemu finančnemu položaju ta, ker se prezira strogo republikanska politika; treba se je povrniti k zmernosti. Senat mora odločno zavriniti politiko neredom in potratnosti. Potem je bila zaključena generalna debata. Senat je sprejel proračun finančnega in pravosodnega ministerstva, kakor tudi poštnega in brzojavnega oddelka. — Apelno sodišče je oprostilo Wilsona ter razrušilo rabsodbo policijskega sodišča. V nagibih se Wilsonu in tovarišem očitana dejanja v redovni zadevi strogo obsojajo; uvaževaje pa, da ti čini ne spadajo pod nobeno veljavnih kazenskih postav, moralo je sodišče Wilsona in sodruge oprostiti. — Kakor poroča Havasovo izvestje, povdarjajo nekoji republikanski poslanci, da se vsled splošnega notranjega položaja ne sme raziti zbornica brez velike političke debate, ki naj bi ugladila pot novemu ministerstvu. Temu kabinetu bi bil nalog, da združi razne elemente zbornične večine, sestavi vladni vspered in tako potolaži javno mnenje ter pomiri razburjene duhove. kakoršni so se pokazali pri volitvah minole nedelje.

Od dóbe do dóbe prikazujejo se v *italijanskem* ministerstvu znamenja, ki nikakor ne dokazujejo posebno trdnega stališča Crisprijevega kabineta. Tak dogodek bi bil nedavno kmalu pogoltnil finančnega ministra Maglianija. Postavni načrt o davku od poslopij je zbornica že potrdila in ga je minoli četrtek tudi senat sprejel. Toda kar čez noč so gospodje senatorji predružačili svoje nazore ter so zavrgli v soboto v tajni seji napominani načrt. To je pa finančnega ministra tako razjarilo, da se je odpovedal. Potolažili so ga sicer, vendar pa so se pričele ministerske ostavke, in parlamenti, kakor uči skušnja, ne ostajajo radi pri enem samem takim poskusu.

Dné 26. marca je došel iz *Abesinije* brzójavni *italijanskemu* vojnemu ministru: Ras Alula je dné 24. t. m. prišel z vojnim oddelkom v Ghindo; nadaljni oddelek potuje iz Gure proti Aideresu, 49 kilometrov južno od Sahatija. Italijanski vohuni so danes naznanili v Sabargusni, da se bližajo prijateljska krdela, in v Ailetu, da stoji sovražna kobjica med Ambotocanom in Jangušem.

Rumunska trgovinska zbornica je sestavila komisijo, ki bo pretehtala vprašanje o sklepu trgovinske pogodbe z Avstrijo ter o tem primerno navsvetovala svoji vladi.

Nizozemsko ministerstvo je vložilo svojo ostavko.

Maročanska konferenca se bo sešla po poročilih iz Madrida dné 19. aprila.

Izvirni dopisi.

Iz Košane, 23. marea. Ker se je vsled Liechtensteinevega načrta o preosnovi šolskega zakona nekaj časnikarski prepir vnel prav po nepotrebnem, naj bo, prosim, tudi meni dovoljena beseda v tej zadevi. Póle recte peticije za versko šolo podpisali so pri nas: dva županijska odbora in štirje šolski odbori, ki reprezentujejo celo farno občino, katera šteje čez 5000 duš. Poročalo se je tudi s Pivke, da se je hotela podružnica sv. Cirila in Metoda glavni družbi v Ljubljani pridružiti in podpisati peticijo za versko šolo, pa je odborova večina to odklonila, ter so to većinom učitelji provzročili. Ali je povsem resnica, ne vem (ker nisem odbornik). Tako in enako se čuje o učiteljih od mnogih strani, kak strah imamo pred kneza Liechtensteina paragrafi. Zaradi tega ravno sem hotel izpregovoriti, da se čuje tudi nasprotni glas.

darjev pač dela. Ribiči so sami „Dhulak“-čani in Arabci.

Kmetije ni obilno krog Masave. Sejejo pač vsako leto in tudi dobro zemljo imajo, manjka pa rednega dežja, in ne obrodi dobro.

Masavci ne redé sami živine; kadar obdelujejo svoje polje, naročé si volov in oratarjev iz Zanalgle in Halay-a kar na več dni. Imajo tudi male vrtove na bregu, posebno v Arkiku.

Vas M'kúlu je dandanes skoraj zapuščena, čeravno ima dovolj vode, komaj 8 metrov globoko.

Gnojja jim ne manjka; po otokih leží „guano“ komolec na debelo.

Z gorà doli teče več potokov, pa jih ne znajo napeljati; tudi bombaž bi se dobil na rebrih gorskih; pa se ne lotijo taci opravil.

Živi torej vsa Masava ob kupčiji. Veliki kupci so tujei, mali pa so domačini. Nekaj je mešetarjev, drugi so dninarji. Prav revnih ni, prav bogatih še manj. Redek kupec je, da ima glavnicó čez 5000 tolarjev. Dac in mitnaine so sitne.

Kupiti morajo več, kakor imajo na prodaj.

(Konec prih.)

Novi načrt šolskega zakona dal je povod, vsled katerega se duhovi bolj čistijo. Verska šola je, rekel bi, „conditio sine qua non“, za naše razmere in za celo državo potrebna, dokazov imamo v prenapolnjenih ječah v obilici, kjer malopridni udje človeške družbe na imetji in žuljih ostalih poštenjakov glodajo. Zato se mi nepotrebno zdi, da se tej ali onaj občini slava poje, ako je v obilnem številu peticijo za versko šolo podpisala, ker to je nekaka dolžnost, če se že borimo za to, kar drugi že uživajo. Kajti če v brezverski šoli že veda ne trpi, mora na vsak način vzgoja, ker učitelj je ob enem vzgojitelj. Kako hoče n. pr. žid našo dečo vzgojevati, ali kako mi kakega mohamedana, za čegar nazore nimamo ne srca, ne vere? Če pa se to vendar le zgodi, bila bi to le navidezna, torej hinavska odgoja, ki bi imela k večjemu toliko časa nekaj veljave, dokler gojenec sleparstva odgojiteljevega ne spozná.

Če se pa kdo boji parkeljna-sonadzornika, kakor dopisnik s Pivke pravi — no, jaz se ga ne, in mislim, da v tej zadevi nisem osamljen. Kajti to bi bil nekak otročji, strahopeten, da, sramoten strah za može, ki po moči svoje dolžnosti izpolnujejo. Zato naj pride na krmilo Peter ali Pavel, da je le pravičen in ne strankarski. Sicer tudi zdaj ni posebno častno za nas, da nas kak krčmar ali kupec, sicer poštenjak, kot krajni šolski nadzornik nadzoruje.

Marsikaj bilo bi še povedati, pa le to še omenim, da nazore, za katere se zdaj bojujemo, zagovarjal sem že leta 1874. na učiteljskem shodu, ko se je bila sedanja šolska postava dobro pričela. Če se pa nahajajo med onimi, ki so z nami vred poklicani sodelovati na šolskem polju, da bi bili nam nasprotni, onim naj veljajo besede M. Vilharja, ki je zagovarjal kmetijski stan, kar veljá tudi učiteljskemu stanu:

Če kdo zaničuje
Težavni moj stan,
Ta nima al' srca,
Al' nima možgan!

Sicer pa „sine studio“ na desno ali levo.

Iz Zagreba, 19. marca. Pišeš mi, prijatelj, da te muči radovednost, kaj ti bom povedal o Slovencih dolnje vrsti. Prav rad ti ustrezem. Najpred ti moram seveda reči, od kod toliko Slovencev tu?

Mej inimi krepostmi, s kojimi je Bog nadaril narod slovenski, mnogo in mnogo diči naš narod — delavnost. On je vrlo priden, a pri tem svojo stvar tudi umeje. Na Slovenskem bilo je od dne do dne več delavcev; začela se je selitev. Našim ljudem nije bilo teško udomačiti se mej Hrvati. Zaslužilo se je dobro, pa zato tudi toliko Slovencev, ki nije hrlil samo v Zagreb nego i vsa mesta hrvaška.

V Zagrebu poznam jaz Slovencev jako mnogo. Večina so mizarji; večina seveda, ker je i drugih rokodelcev dosti, ali ipak ne toliko. Naš Slovenec je rad vesel. Sploh so naši ljudje vrli fantje, ki ne zablajo, da so Slovenci. Včasih naletim tudi na tacega, ki je na vso žalost pozabil slovenski, a hrvaškega se naučil nije. Takov navadno pravi, da se mora vsak, ki je kruh hrvaški, pohrvatiti, on nije probujen. Tacega treba poučiti, in resnica je, da sem že marsikaterega rešil.

Iz Gorice, 21. marca. (Slavnostna beseda o svečeniški petdesetletnici vladike Strossmayer-ja 19. t. m. — Raznoterosti. — Vreme.) [Konec.] Pred odhodom, bilo je blizo polunoči, je še enkrat pa z drugega višega stališča našteval v krasni hrvaščini g. profesor Spinčić vse žrtve in čine prevzvišenega zlatomašnika. Omenil je, kako je slavljeneč postavil temelj jugoslovanski akademiji in pozneje jugoslovanskemu vseučilišču v Zagrebu z velikimi denarnimi žrtvami, kako da bi se imeli ogrevati na tem ognjišču vsi Jugoslavlani; a žalibog, da je postavila nesrečna politika od „cisin trans“ klin med posamezne jugoslovanske dežele, tako da razun Hrvatov na Hrvatskem in v Slavoniji se ne morejo drugi vdeležiti tam narodne prosvete; izključeni so Slovenci, Hrvati v Dalmaciji in v Istri od iste dobrodne s tolikimi žrtvami ustanovljene naprave. Ustanovil je krasno galerijo slik v Zagrebu, katero občuduje ves omikani svet. A njegove ideje prodirajo tudi v bodočnost, je rekel govornik, ker je vladika sezidal v Djakovu cerkev v simboličnem vshodnem in zahodnem slogu, ki ima katoliške in razkolniške Slavene združiti tudi v edinstvi vere v nedaljni prihodnosti. In kedar se bo zvršila ta krasna ideja edinosti v veri, imel se bo zato slovanski svet zahvaliti kot prvemu začetniku slavnemu vladiki Strossmayerju. Da se ta ideja še tako hitro uresničiti ne more, je kriv politični sc-

vinizem, ki zasleduje povsod panslavizem, ko vendar katoliška cerkev, ki ima po svojem ustanovitelju obsegati vse pokrajine zemlje in vse narode, ne pozná nobenih državno-političnih mej. Vsled tega mečejo našemu slavljencu polena na pot; pa ideja ostane ideja, ter se more oživotvoriti in polagoma uresničiti, ako jo tudi seveda narod nosi vedno v svojih prsah itd. Poleg tega je omenil slednjič govornik, ki se je šolal na hrvatski gimnaziji na Reki — tu se vidi, da more človek brez težave postati dober govornik, ako se je izobražil v vseh predmetih v narodnem jeziku — vzajemnost med Slovenci in Hrvati, ker se Hrvati vpisujejo v „Matico Slovensko“ in v „Družbo sv. Mohora“, kakor tudi Slovenci v „Matico Hrvatsko“ in „Društvo sv. Jeronima“ v Zagrebu. Slovenske pesmi se prepevajo po Hrvatskem, hrvaške po Sloveniji; tako da vsak izobražen Slovenec umé hrvaščino in izobražen Hrvat pa slovenščino, in to je praveati stavbeni kamen h pravi stalni vzajemnosti med Slovenci in Hrvati, h kateri stavbi je mnogo pripomogel slavljeneč neumrljivi Strossmayer itd.

In zopet so zaorili „slava“ in „živio“-klici prevzvišenemu vladiki in slovensko-hrvatski vzajemnosti, kakor tudi g. govorniku. In tako se je v splošno zadovoljnost končala ta nepozabna slavnostna beseda jugoslovanskemu mécenu na čast. To pa kaže tudi ob enem, da Gorica ni še zgubljena za Slovenstvo, in to tem manj, ker je oblegana in obdana povsod od slovenskih selišč in vasi, katere se tudi že zavedajo svoje narodnosti.

H koncu naj omenim še tudi brzozavko, poslano od duhovščine (dne 17. t. m.) in domoljubov goriške okolice našemu slavljencu in diki jugoslavenski, ki se glasi tako-le: „Duhovščina in domoljubi dekanije sv. Petra tik Gorice v slovenskem Primorju, v goriški nadškofiji, občudujoči Vaše nedosegljive zasluge in požrtvovalnost v prosep vere in narodnosti, vskliknejo k petdesetletnici Vašega svečeništva: Bog Vas živi, vzor versko-narodnega buditelja še mnogo let ter gromovita neumrljiva slava Vašemu imenu!“

Zima v Primorju letos dolgo traja, kar pa nič ne škoduje, ampak je boljše, nego zgodnja spomlad; le preveč še dežuje; vsled južnega dežja začeli so travniki že malo zeleneti, sadna drevesa nastavljajo svoje popje ter čakajo gorkega soluca, da se razpnejo. Sadjarstvo nese semtertje po Primorju lep denaren dobiček in je up marsikaterega kmetovalca, odkar imamo železnico skozi Gorico. Željno pričakujemo, kdo in kdaj se nam bo dala potrebna železnica po soški dolini. V Italiji se bolj skrbi za železne proge ob meji, kakor v Avstriji. Slovenec je povsod uboga para! In vendar, akoravno ni nič Nemcev na Goriškem, se še vedno šopiri nemščina v šoli in v uradih.

Dnevne novice.

(Presvetla cesarica) biva sedaj v Londonu. V četrtek je bila v muzeji South-Kensington. Zvečer sta jo obiskala princ in princesinja waleška.

(Cesarjevičeva soproga), nadvojvodinja Štefanija, bo te dni z ladije „Greif“ v Reki obiskavala cerkve in se udeleževala službe božje in obredov velikega tedna.

(Ugovorna obravnava „Slovenca“.) Našega lista 51. številko z dne 2. marca je zaplenilo c. kr. državno pravdnništvo zaradi dopisa iz Gradca. C. kr. deželno kot tiskovno sodišče je konfiskacijo potrdilo. Proti konfiskaciji je vložil naš odgovorni vrednik ugovor, in danes dopoldne je bila ugovorna obravnava pri deželnem sodišču. Predsedoval je nadsodnijski svetnik g. Gerdešič, votanta sta bila deželnega sodišča svetnika gosp. Ribitsch in gosp. Vencajz. Gospod predsednik je prečital zaplenjeni dopis in ugovor, nato pa je državnega pravdnika namestnik gosp. dr. Kavčič dokazoval, da je konfiskacija najprvo utemeljena po § 63 kaz. zakonika. Namen dopisa je brez dvombe domoljuben in lojalen; ker pa so v dopisu naštetá posamezna fakta nemških buršev, ki bi ne smela priti v javnost, je § 63 v tem slučaju popolnoma umesten. Dalje se opira konfiskacija na § 300 kaz. zak., ker je očitanje v dopisu neutemeljeno, da dotične oblasti niso storile svoje dolžnosti. — Odgovorni vrednik je navel v svojem zagovoru, da je dopisnik hotel le svariti visokošolsko mladino pred enacimi nelojalnimi in nekvalifikovanimi izgedi, ki zaslužijo najostrejšo kazen in grajo vsakega pravega Avstrijca. Dalje dopisnik ošita n-

le časnikarjem, da niso ožigosali dotične izgednike ter tako storili svoje časnikarske dolžnosti. — Po posvetovanji sodišča proglasi predsednik g. Gerdešič razsodbo, da se ugovor kot neutemeljen zavrže.

(Delo cesarjevičeve „Die oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“.) Včeraj dopoldne ob 11. uri vršilo se je posvetovanje sodelavcev za Kranjsko v deželnem dvorcu pod predsedstvom dvornega svetnika g. viteza Weilena. Došli so gg.: višji rudarski svetnik Novak, vladni svetnik Keesbacher, ces. svetnik Murnik, špiritual Flis, kustos Dežman, profesorji Levec, Sturm, Franke in Samhaber, učitelj in tajnik Pirc ter pisatelj pl. Radicz. Gospod dvorni svetnik je pozdravil vse navzoče v imenu Nj. ces. Visokosti, ki je izrazil svoje veselje, da je Njegovo delo tudi na Kranjskem našlo živo zanimanje. Dalje se je določevalo v prvi vrsti o ilustracijah in umetnikih. Slikarsko delo so prevzeli gg.: prof. Blaas, Benesch, Bernt, Charlemont, prof. Lichtenfels, prof. Lung, Siegel, brata Šubic, prof. Sturm, Vesel, prof. Wagner, Alfred Zoffi. dr. Konečno je naglašal dvorni svetnik Weilen, da ima ravno kranjska dežela primeroma največ svojih domačih umetnikov.

(Semeniški presbyterji) so zdaj naslednji gospodje 3. bogoslovnega leta odločeni: Avsec Fr. iz Gotne vasi pri Šmihelu, Gregorič Jožef iz Ambrusa, Jemec Anton iz Novakov, Pristov J. iz Breznice, Rihar Leopold iz Polhovega gradca, Zupan Janez iz Šentjurja pri Kranju.

(Dva franjevca) provincije bosanske: fra Angel Franjić i fra Ivan Kozinović došla sta nedavno na Dunaj, da se na tamošnjem vseučilišču usposobita za gimnazijalna profesorja. Menimo, da se ne varamo, če trdimo, da ju bode vzdrževal presretli cesar sam. To sklepamo iz tega, ker sta bila imenovana franjevca v petek 23. t. m. k presvetlemu cesarju k avdijenci dopuščena ter prav milostno vsprejeta; in ker vemo, da vzdržuje blagodušni naš vladar zadnja leta tudi po dva ali jednega bosanskega franjevca v višjem bogoslovskem učilišču pri sv. Avguštinu na Dunaji. Sedaj se uči tam bogoslovja br. Ludovik Lauš.

(Za višjega gozdarskega svetnika in načelnika gozdarskega in graščinskega vodstva v Gorici) je z najvišjim cesarskim sklepom z dne 21. t. m. imenovan gozdarski svetnik Jožef Redl.

(Okrajni šolski nadzorniki v Istri so imenovani): Za slovanske šole v koprskem okraju dr. Franc Kos, profesor na učiteljski pripravnici v Kopru; za italijanske šole istega okraja gosp. Franc Orbanich, učitelj na koprski vladnici; za šolski okraj vološki g. Franc Ursič, nadučitelj v Voloski; za lušinski okraj gosp. Paul Skopinich, učitelj na koprski vladnici; za puljski okraj gospod Štefan Krizanič, začasni učitelj na vladnici v Kopru; za pazinski okraj g. Janez Kos, profesor na gimnaziji v Pazinu; za poreški okraj stolni kanonik Janez Pesante; za rovinjski okraj nadučitelj Nikolaj Prodromo v Rovinji.

(Na Dunaji) je umrl 25. t. m. č. g. o. Benignus Wessely, duhovnik usmiljenih bratov. Ker je pokojnik rodom Čeh, od leta 1869 do 1872 bil v osrednjem semenišču v Gorici, spominjajo naj se ga njegovi sošolci. R. I. P.!

(Novi fizik ljubljanskega mesta), gospod dr. Roblek, je včeraj uradno prisegel in nastopil svojo službo.

(Slovenska predstava) bo v ponedeljek dne 2. aprila na korist igralki gđe. Gostičevi in g. Antonu Danilu. Igrala se bode „Ženska borba“, veseloigra v treh dejanjih.

(Iz Rudnika.) Notica od 14. t. m., da so mislili v Rudniku v župnijsko hišo tatovi vlomiti, ne more se potrditi, ker govoré razni dokazi, da je bil oni človek neki A. L., gluhi hlapec, ki je lansko leto v farovžu služil. Bil je prav tisti večer četrte ure prej v enej tukajšnjih gostilnic, pil četrte litra vina ter odšel z drugim namenom v farovž. Ker pa so bila vrata že zaprta, hodil je okoli ter iskal, kje bi potrkal. Domači so ga prehitro obsodili, in puška je skozi okno počila. Ker nihče ne trdi, da jih je več, ko enega videl, in ker se je to godilo ob 1/2 8. uri zvečer, je gotovo, da bi bili pravi tatovi pozneje došli.

(Iz Metlike): G. Vilinski piše v št. 68., da ima „Matica Hrvatska“ v Metliki samo jednega udeleženca in še ta je krasnega spola. Na čast Metliki in oškemu spolu opozoriti mi je onajenega gospoda.

da imamo tu 5 slovenskih udov, ki so pa izkazani v izveščaju pod „Žumberak“, kjer je prejšnji poverjenik bival. Ko bi se dali s zdravicami tako hitro pridobiti „matičarji“, kakor se dobé „pobračimi“, smeli bi zares čestitati „Matici Hrvatski“, vendar pa imamo tolažbo, da število udov raste.

(Osepnice.) Dne 26. t. m. sta zbolela 2 otroka. Ozdraveli so: 1 moški, 2 ženski in 2 otroka. Umrla sta 2 otroka. Bolnih je ostalo 36 oseb.

(Iz Ljubljane) so včeraj zjutraj potegnili ob Poljanskem nasipu pri mesarskem mostu truplo 78 let stare Müller. Zapustila je ob 2. uri zjutraj svoje stanovanje. Ne vé se še, ali se je ponesrečila, ali pa sama iskala smrt v valovih.

(Zblaznela je) 22letna Urša Jakič, ki se je iz Aleksandrije v soboto zvečer s parnikom v Trst pripeljala. Odpeljali so jo v bolnišnico.

(Ogenj) nastal je na ladiji „Carlo“ v tržaški luki v nedeljo zvečer v stanici kapitanovi. Kapitana ni bilo na ladiji. Ladija je bila naložena s stavbenim lesom. Zgorelo ni drugega, kakor nekaj papirja, ker so mornarji ogenj kmalo zapazili in pogasili. Lahko bi bila pa nesreča jako velika.

Telegrami.

Črnomelj, 28. marca. Vinica, Podklaneec in Golek v ognju. Velik pih.

Budimpešta, 27. marca. Mesto Tokaj je popolnoma preplavljeno; tristo hiš se je že podrlo. Iz Požuna je danes odšel tje kaj na pomoč oddelek ženijskih vojakov.

Bukarešt, 28. marca. Vladi nasprotni poslanci so pripeljali v zbornico ljudi, da bi napravili izgrede. Iz krdela, kojemu na čelu so bili provzročitelji, je nekdo ustrelil z revolverjem ter usmrtil Huissiera na pragu pri vrodu v zbornico. Množico so razkropili, a pri tem ni bil nikdo ranjen. Vojaki so rabili golo orožje. Vsled prvega zaslišanja so zaprli poslanca Flevo in Philippesca ter več časnikarjev, mej temi Cretzulescla in Costafora. Preiskava se še vrši.

Pariz, 27. marca. General Boulanger je bil z dekretom republikanskega predsednika Sadi-Carnota vsled enoglasne razsodbe preiskovalne komisije uradno prestavljen v stalni pokoj.

London, 27. marca. „Reuterjevo izvestje“ poroča z današnjim iz Zanzibarja: Sultan zanzibarski, ki se je včeraj povrnil iz Muscata, je sinoči umrl.

Masava, 27. marca. Po došlih poročilih dohajajo vedno mnogoštevilna sovražna krdela od Subargume in trdnjave Jangusa. Skoraj gotovo bodo sovražniki danes napadli. Neguš je neki došel v Ghindo.

Prošnja.

Odkar se je ustanovila „Slov. Čitalnica“ v Gradci, našlo je tudi akademično društvo „Triglav“ v njenih prostorih varno zavetje. Bodi jej na tem mestu v imenu slovenske mladine izrečena najiskrenejša zahvala. Žal! da prekornostno to društvo radi pičlega števila udov in neugodnih gmotnih razmer s 1. aprilom t. l. prestane. V njem izgubi „Triglav“ svojo glavno zaslombo. Ker je pa procvet našega društva, da celó njega obstoj v tesnej zvezi s stalnim skupnim shajališčem, vzdržavati nam je odsljej čitalnico na lastne troške. Društveni izdatki se bodo malo da ne trikrat povečali. Težkim srcecm oziramo se torej v negotovo bodočnost. A baš neugodno to naše položje daje nam pogum, obračati se do slavnih vredništev vseh slovenskih časopisov z uljudno prošnjo, da nam brezplačno pošiljajo cenjene listove svoje — obračati se do vseh starih prijateljev našega društva, naj nam tudi letos ne odtegnejo svoje denarne podpore. Sosebno pa vabimo vse rodoljube slovenske, naj blagoizvolé v obilnem številu vstopiti v doslej še dosti neznanato kolo „podpornih udov“ „Triglava“. — Le z vsestransko podporo se bode omogočilo, da društvo naše, ki odslej samo samecato liki pepeljúšica životari v sovražnem nam velikonemškem mestu, i zanaprej izpolnjuje svojo prevažno nalogo: gojiti značajnost in pravo narodno zavest, a osamelemu slovenskemu dijaku biti domovina na tujem!

Za odbor akad. društva „Triglav“.

Ivan Glaser, Josip Rakež, predsednik, tajnik.

V Gradci, dné 24. marca 1888.

Umrlí so:

26. marca. Ljudevit Poka pl. Pokafalva, poštnega uradnika sin, 31. leta, Stari trg št. 7, Variola.

27. marca. Marija Müller, železniškega čuvaja vdova, 76 let, je v Ljubljani vtonila na Poljanskem trgu.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
	7. u. zjut.	726.7	10.6	sl. jzap.	oblačno	1.00
27.	2. u. pop.	726.1	10.6	del. jzap.	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	724.9	12.8	sr. jzap.	"	"

Čez dan nekoliko oblačno, solnčno in veterno, po noči dež. Srednja temperatura 13.3° C., za 7.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 55 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	79 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 35 "
Akcije avstr.-ogerske banke	857 " — "
Kreditne akcije	272 " 10 "
London	126 " 75 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " 03 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemške marke	62 " 30 "

Krajevni in potovalni leksikon (Orts- und Reise-Lexikon) Avstro-Ogerske,

izdelala

Josip pl. Kandler in Leop. Siller.

Krajevni in potovalni leksikon obseza vse avstro-ogerske kraje ter železnične, poštné, parobrodské in brzofjavne postaje s zaznamovanjem železničnih in parobrodskih podjetij; zaradi tega je za vsacega neobhodno potrebna knjiga.

Krajevni in potovalni leksikon sestavljen na podlagi današnjih prometnih razmer, je visoke pomenljivosti za c. kr. vojake in vojaške uradnike, ker je v njem navedena natanjšna lega vsacega kraja v Avstro-Ogerski. — Dalje je tudi važen za poštné, železniške in brzofjavne uradnike.

Krajevni in potovalni leksikon je posebne vrednosti za vsacega odvjetnika, bilečnika, sodniškega uradnika itd., ker je pri vsacem kraju povedano politiško in sodniško uvrščenje, kakor tudi za vsakega graščinskega oskrbnika, tovarnarja, potovalca, izvožnika in vožnika itd., in to zaradi tega, ker je pri vsakem kraju navedena pošta, železnica, oziroma bližnja pošta in železnična postaja.

Krajevni in potovalni leksikon izide v 30 zvezkih po 30 kr. ali subskripcijska cena za celo delo a. v. gl. 7.— ter se dobiva v vseh knjigotržnicah ali pa pri založniku (2)

Leop. Siller-ju, Dunaj I., Grünangergasse I.

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem ameriškanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškiško cerkviyo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (26)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛

OTOMANE,

☛ 38 gl. a. v. ☛

(glej podobno) naj-bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištvno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozameritje, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,
tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,
(pod mestnim trgovom).

Uzoreci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadraten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje. ☛

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzemam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljanje in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Pišli zaslužki so me prisilili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman,

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

Marijaceljske kapljice za želodec,
izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusju in bruhanju, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodci), želodčnem krču, zaprtju, preobloženju želodca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 35 kr., dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady,** Kremenžir [na Moravskem].

Marijaceljske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi, koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijaceljske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremenžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baecareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj: lek. J. Blažek. (11)